

Pasi
spre
Inviere

Pasi spre Inviere
Saptamana Mare
26 aprilie – 2 mai 2021

Cristina Pop
Scoala Parohiala Sfintii Apostoli
Zeebrugge, Belgia

Acest mic ghid este destinat copiilor si parintilor pentru a le insoti pasii in frumosul drum spre Inviere. Apare saptamanal, cuprinde activitati destinate fiecărei zile si se axeaza pe temele urmatoare: obiceiuri romanesti, poezii crestine, activitati pentru copii, retete de post.

Saptamana Mare 2021

Sf. și Marea Luni; Sf. Sfințit Mc. Vasilevs, ep. Amasiei; Sf. Cuv. Glafira; Sf. Mc. Chiril, Chindeu și Tasie din Axiopolis (Cernavodă) (Denia Sf. și Marii Marți)

Sf. și Marea Marți; Sf. Sfințit Mc. Simeon, ruda Domnului, ep. Ierusalimului; Sf. Ap. Zinon, Marcu și Aristarh (Denia Sf. și Marii Miercuri)

Sf. și Marea Miercuri; Sf. Ap. Iason și Sosipatru; Sf. Mc. Maxim, Cvintilian și Dadas din Ozovia (Denia Sf. și Marii Joi)

Sf. și Marea Joi; Sf. 9 Mc. din Cizic; Sf. Cuv. Memnon, făcătorul de minuni (Pomenirea morților - Denia celor 12 Evanghelii, a Sf. și Marii Vineri) (Dezlegare la ulei și vin.)

Sf. și Marea Vineri - Scoaterea Sf. Aer; Sf. Ap. Iacob al lui Zevedeu, fratele Sf. Ap. și Ev. Ioan; Sf. Ier. Donat, ep. Evriei (Denia Prohodului Domnului, a Sf. și Marii Sâmbete) (Zi aliturgică) (Post negru.)

Sf. și Marea Sâmbătă; Sf. Prooroc Ieremia; Sf. Cuv. Mc. Eftimie, Ignatie și Acachie (Dezlegare la ulei și vin.)

2 D (+) Învierea Domnului (Sfintele Paști); Ap. Fapte I, 1-8; Ev. Ioan I, 1-17

Cuprins

Care este semnificația fiecărei zile din Săptămâna Pătimirilor?.....	6
Stergarul - C. Ioanid.....	7
Spre lumile Luminii - T. Dorz.....	10
Imn al Invierii - V. Gafencu	11
Legenda oualor rosii.....	12
Saptamana Mare - etnologie	13
La Pasti - G. Cosbuc	15
Fursecuri de Inviere	16

Care este semnificația fiecărei zile din Săptămâna Pătimirilor?

În timpul Săptămânii Patimilor ne reamintim și retrăim ultimele zile din viața Mântuitorului.

Caracteristica esențială a acestei săptămâni o reprezintă **Deniile**, slujba Deniei fiind **utrenia din ziua următoare**, care se săvârșește în ajun, seara. Cuvântul „denie” vine de la slavonescul „vdenie” și înseamnă *priveghere* sau *slujbă nocturnă*. De asemenea, conform rânduielilor canonice, în această săptămână se ajunează până spre seară.

Ștergarul

Costache Ioanid

La cina cea de Paște, în camera de sus,
înconjurat de-apostoli, S-a așezat Iisus.
Se revărsa din sfeșnic o galbenă lumină
pe azimile calde, pe mielul... fără vină...
Era plăcut prilejul. Și toate pregătite.
Dar, vai, uitase gazda o slugă a trimitere,
un rob sau o copilă, ca, după vremea lege,
cureaua de pe glezne pe rând să le-o dezlege,
să le aline talpa de colbul de pe drum.
Și-acum cei doisprezece, sfielnic oarecum,
se întrebau în cuget: Cum vor ședea la rugă?
Sau cine își va pune ștergarul cel de slugă?

O, iată-i cum se-ncruntă, privind cu tulburare
când vasele cu apă, când praful pe picioare.
Și Duhul îi întreabă, cu șoapta Lui ușoară:
– N-ai vrea să-ți pui tu, Petre, ștergarul astă seară?
– Chiar eu?... Nu șade bine. Eu doar sunt mai bătrân.
– Dar tu? Tu cel mai tânăr?

– Eu stau lângă Stăpân...
– Dar tu? întreabă Duhul acum pe Andrei.
– Chiar eu?... Sunt cel din urmă la Domnul între ei?
– Dar tu ce ții doar punga?

– Eu am făcut de-ajuns.

Am cumpărat merinde. Și mielul l-am străpuns...

– Tu, Toma, nu vrei oare să fii tu cel ce spală?

– Sunt trist. Se luptă-n mine o umbră de-ndoială...

– Dar tu, Matei? Tu, Filip? Dar tu, Tadeu? Dar tu...?

Și-n fiecare cuget răspunsul a fost: *Nu*.

Atunci, lăsându-și brâul și haina-ntr-un ungher,

S-a ridicat Stăpânul Cel coborât din cer

Și-nfășurând ștergarul, S-a aplecat ușor

să-și spele ucenicii, ca rob al tuturor.

De-atunci pe apa vremii, atâția ani s-au dus.

Și-acum – a câta oară? – Se-așază iar Iisus

să-ntrebe, tot prin Duhul, pe cei ce-L înconjoară:

– N-ai vrea să-ți pui tu, Gheorghe, ștergarul astă seară?...
Tu, soră Mărioară? Tu, Radu? Tu, Mihai?...

Frumos va fi odată acolo sus în Rai!

Dar azi sunt mii de-amaruri. Necazul greu se curmă.

Nu vrei, în lumea asta, să fii tu cel din urmă?

E bun un vas de cinste, dar trebuie și-un ciob!

Nu vrei să fii tu, frate, al fraților tăi rob?

Sunt răni neîngrijite, sunt mucuri ce se sting,

batiste-n care lacrimi în taină se preling,

sunt văduve bolnave, bătrâni fără putere,

sunt oameni singuratici, lipsiți de mângâiere,

sunt prunci rămași acasă, cu-o mamă în spital,

bolnavi care așteaptă-un salvator semnal.

Se cere osteneală și jertfă uneori.

Și nopți de priveghere și iarăși muncă-n zori.

Nu mânuind Cuvântul, când harul nu ți-e dat,
cât mătura și acul și rufa de spălat,
cât cratița, toporul și roata la fântână,
ciocanu-n tabla casei și-n gard la vreo bătrână.

Să stai de veghe noaptea la câte-un căpătâi,
să-ntorci cu greu bolnavul, să rabzi și să mângâi;
să-l scoți apoi la soare și să-i alini amarul.

...Nu vrei cu Mine, frate, să-ți înfășori ștergarul?

– Chiar eu?... Nu șade bine. Eu doar sunt mai bătrân.

– Chiar eu?... Eu sunt prea tânăr. Eu stau lângă Stăpân...

– Chiar eu?... Eu nu am vreme. Eu am făcut de-ajuns.

– Chiar eu?

– Chiar eu? Se-aude același trist răspuns.

Și-atunci, lăsând să-l cadă cununa Lui și haina,

iubirii fără margini trăindu-i iarăși taina,

încet – a câta oară? – Se-upleacă iar Iisus

și, plin de-atâtea gânduri, ștergarul iar Și-a pus.

Și-așa cum o mlădiță se-upleacă lângă trunchi,

Stăpânul omenirii Se-upleacă în genunchi.

La jugul fără slavă Iisus iar Se înjugă,

El, Împăratul Vieții, din nou e rob și slugă.

Veniți, leproși ai lumii, murdari de-a ei țărână!

Iisus vă spală iarăși cu propria Sa mână!

Veniți, voi ce-n păcate nădejdea vi se frânge!

Iisus vă spală astăzi cu propriul Său sânge!..

Voi, frați, goniți mândria, visările și somnul!

Luați cu drag ștergarul alătura de Domnul!

Și nu uitați: pe cale, orice lucrare-i bună;

dar cine ia ștergarul, acela ia cunună!

Spre lumile Luminii

Traian Dorz

Spre lumile Luminii aripile-am întins
îndrăgostit de-al Slavei nemărginit Cuprins.

M-am ridicat pe scara nălțimilor de har
spre Taina fără moarte și fără de hotar.

- Pe ce tărîm de soare și rai am poposit
de mi-a rămas tot lutul la pragul lui slăvit?

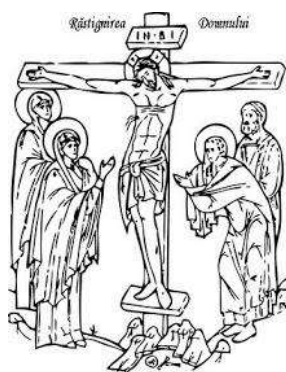
Ce Taină mă atrage de nu pot s-o-nțeleg
dar nalță și sfințește adîncul meu întreg.

Ce soare mă-nfășoară de nu pot să-l privesc
dar și cîntări și lacrimi la fel mă copleșesc.

Ce-s valurile care mă țin și mă atrag
cu teamă și iubire, cu tremur și cu drag?

- M-am avîntat... și-n Marea Luminii m-am cuprins
iar cînd a ei seninuri deasupra-mi s-au întins

Simțit-am fericirea fiorului nespus
că sînt pe veci un picur din Marea Ta, lîsus.

Imn al Invierii

Valeriu Gafencu

Va cheama Domnul slavei la lumina,
Va cheama mucenicii-n vesnicii,
Fortificati biserica crestina
Cu pietre vii zidite-n temelii.
Sa creasca-n inimile voastre
Un om nascut din nou armonios,
Pe sufletele voastre sa se-implante
Pecetea Domnului Iisus Hristos.
Un clopot tainic miezul noptii bate
Si Iisus coboara pe pamant;
Din piepturile noastre-nsangerate
Rasuna Imnul Invierii sfant.
Veniti crestini, luati lumina
Cu sufletul smerit, purificat;
Veniti flamanzi, gustati din cina,
E nunta Fiului de Imperat.

Legenda oualor rosii

Dragi copii, se spune că în vremea când Iisus era răstignit pe cruce, și suferea pentru păcatele noastre, în Cetatea Ierusalim a venit o femeie care a adus cuiva un coș plin cu ouă. Trecând ea prin acel oraș a auzit că Domnul nostru Iisus Hristos a fost condamnat la moarte și a fost dus să fie răstignit pe dealul Golgota.

Când femeia a auzit vestea aceea cutremurătoare, inima ei a fost cuprinsă de o mare durere. Ea era cu atât mai supărată pentru că Iisus l-a vindecat odată pe fiul ei, care era bolnav de moarte.

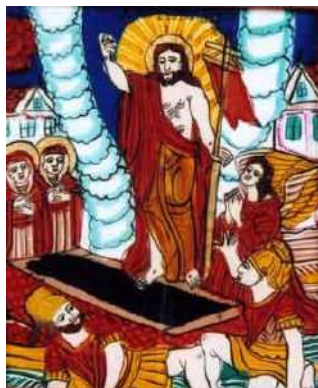
Așa cum era, cu coșul plin de ouă, a fugit repede la dealul Golgota, unde Iisus era bătut în cuie pe cruce și niște soldați îl păzeau. Din mâinile și picioarele Lui sfinte curgeau stropi mari de sânge.

Femeia și-a așezat coșul ei cu ouă acolo jos, lângă crucea Domnului, și a început să se roage plângând de durere:

- Doamne Sfinte, Tu, care ai făcut numai bine, ai salvat oameni de la moarte, ai înviat morții și ne-ai învățat să credem în Dumnezeu, acum ești răstignit pe cruce ca cel mai mare dușman. Te rugăm, iartă-ne pe noi, păcătoșii, și lasă-ne un semn, să ne aducem aminte de suferința pe care ai îndurat-o pentru noi. Când s-a ridicat femeia de jos, ouăle din coșul ei erau toate roșii de la sângele care picurase pe ele din rănilor Lui Iisus. Femeia n-a mai mers acasă, ci a rămas în orașul Ierusalim. După trei zile de la răstignire, acea femeie împreună cu alte femei au mers la mormântul Domnului, dar acesta era gol și atunci s-au bucurat mult, spunând: Hristos a înviat!

Plină de bucurie, femeia spunea tuturor despre ouăle roșii din coșul ei, care erau semnul suferințelor Lui Iisus pe cruce. Cu ochii strălucind de bucurie împărțea tuturor câte un ou roșu, spunându-le: Hristos a înviat! De atunci, în fiecare an, în Vinerea Mare, femeia aceea credincioasă își pregătea câte un coș cu ouă roșii în amintirea Răstignirii și Învierii Domnului. Le împărțea copiilor și săracilor, povestindu-le despre suferințele lui Iisus pentru mântuirea noastră, a oamenilor. Apoi îi puneă să ciocnească în amintirea Învierii Domnului, spunându-le: Hristos a înviat!, și primind răspunsul: Adevărat a înviat!

De la femeia aceea a rămas obiceiul să fie vopsite ouă roșii de Paști și să fie dăruite în amintirea Patimilor și Învierii Domnului.

Săptămâna Mare, Săptămâna Patimilor

1. Lunea Seaca

2. Marțea Seacă

Se ține pentru a nu seca grânele și ca să nu sece laptele vacilor.

3. Miercurea Paștilor

4. Joia Mare - Joia Neagră; Joia Verde; Moșii de Joimari; Nunta Urzicilor

Joimărița, Joimărica

În această zi începe să se manifeste o divinitate feminină care controlează torsul, denumită Joimăriță sau Joimărică. Despre ea se spune că este soră cu Muma Pădurii. Rolul Joimăriței este acela de a pedepsi fetele leneșe sau nevestele tinere care nu au terminat muncile casnice specifice perioadei de iarnă.

Deschiderea Raiului

În această zi se spune că se deschide Raiul, care va rămâne deschis până la Rusitori (șapte sau nouă zile după Rusalii).

5. Vinerea Mare - Vinerea Seacă; Vinerea Sântoaderului; Vinerea Furnicilor; Vinerea Ierbii; Vinerea Omanului

6. Sâmbăta Mare

Paștele Blajinilor

Cojile de ouă consumate în această zi se aruncă pe o apă curgătoare. Ele vor da de știre Blajinilor că a sosit Paștele.

Deschiderea cerurilor

Se spune că în noapte de Paști, la miezul nopții, se deschide în fiecare an cerul. Cine priveghează în această noapte, dacă va vedea cerul deschis, va primi de la Dumnezeu tot ce va cere.

7. Ziua de Paști, Învierea

Spălatul ritual

În dimineața zilei de Paști oamenii e bine să te speli pe față cu apă în care s-au pus un ou roșu și un ban de argint. Oul se pune pentru ca oamenii să fie sănătoși și rumeni la față ca acesta iar banul ca să le meargă bine și să fie curați ca argintul.

Oul roșu mai simbolizează sângele lui Iisus iar banii de argint monedele cu care Iuda l-a vândut.

Ciocnitul ouălor roșii:

- **Hristos a Inviat!**
- **Adevarat a Inviat!**

La Pasti

George Cosbuc

Prin pomi e ciripit și cânt,
Văzduhu-i plin de-un roșu soare,
Și sălciile-n albă floare
E pace-n cer și pe pământ.
Răsufnul cald al primăverii
Adus-a zilele-nvierii.

Și cât e de frumos în sat!
Creștinii vin tăcuți din vale
Și doi de se-ntâlnesc în cale
Își zic: Hristos a înviat!
Și râde-atâta sărbătoare
Din chipul lor cel ars de soare.
Și-un vânt de-abia clătinător
Șoptește din văzduh cuvinte:
E glasul celor din morminte,
E zgomotul zburării lor!
Și pomii frunțile-și scoboară
Că Duhul Sfânt prin aer zboară.

E liniște. Și din altar
Cântarea-n stihuri repetate
Departe până-n văi străbate
Și clopotele cântă rar:
Ah, Doamne! Să le-auzi din vale
Cum râd a drag și plâng a jale!

Biserica, pe deal mai sus,
E plină astăzi de lumină,
Că-ntreaga lume este plină
De-același gând, din cer adus:
În fapta noastră ne e soarta
Și viața este tot, nu moartea.

Pe deal se suie-ncetișor
Neveste tinere și fete,
Bătrâni cu iarna vieții-n plete;
Și-ncet, în urma tuturor,
Vezi șovăind câte-o bătrână
Cu micul ei nepot de mână.
Ah, iar în minte mi-ai venit
Tu, mama micilor copile!
Eu știu că și-n aceste zile
Tu plângi pe-al tău copil dorit!
La zâmbet cerul azi ne cheamă
Sunt Paștele! Nu plânge, mamă!

Activități pentru copii: Fursecuri de Inviere

(de facut in seara de dinaintea Invierii, sambata seara)

Aceasta este o rețetă din prepararea căreia copiii pot învăța multe despre Sfintele Sărbători de Paști și despre Domnul nostru Iisus Hristos. Este un mod educativ de a petrece vremea cu copiii în seara de dinaintea Invierii.

Ingrediente:

1. 1 cană - nuci;
2. 1 linguriță – otet;
3. 3 albusuri de ou;
4. Un strop - sare;
5. 1 cană – zahăr;
6. 1 pungă de plastic cu fermoar;
7. O lingură de lemn;
8. Banda adezivă;
9. Biblia.

Procedura :

1. Preîncălziți cuptorul la 165 C / 300 F;
2. Puneți nucile în pungă de plastic și rugați copiii să bata cu lingura de lemn ca să le fărâmeze în bucăți mici;
(Explicați că după ce Iisus a fost arestat a fost bătut de către soldații romani - citiți Sfânta evanghelie după Ioan 19:1-3);
3. Rugați copiii să miroase otetul;
4. Puneți lingurița de otet într-un castron;
(Explicați-le că atunci când lui Iisus i-a fost sete pe cruce i-a fost dat otet să bea – citiți Sfânta evanghelie după Ioan 19:28-30);
5. Adăugați la otet albusurile de ou. Ouăle reprezintă viața;
(Explicați-le că Iisus și-a dat viața Sa pentru a ne oferi nouă viață – Citiți Sfânta evanghelie după Ioan 10:10-11);
6. Presărați puțină sare în palma fiecărui copil. Lăsați-i să guste puțin și restul puneți-l în castron peste celelalte ingrediente;
(Explicați-le că aceasta reprezintă lacrimile sărate varsate de apostolii lui Iisus și amara patul nostru – Citiți Sfânta evanghelie după Luca 23:27);

Pana acum ingredientele nu sunt foarte imbietoare / atractive.

7. Adaugati cana de zahar;

(Explicati ca partea dulce a povestii este ca Iisus a murit pentru ca ne iubeste. El doreste ca noi sa stim acest lucru si vrea sa stim cum putem noi sa ajungem la El – cititi Psalmul 34:8 si Sfanta Evanghelie dupa Ioan 3:16)

8. Bateti ingredientele cu mixerul pe viteza maxima, aproximativ 12-15 minute pana se intaresc albusurile;

(Explicati ca albul reprezintă puritatea și curatenia pe care le primim dupa ce Dumnezeu ne iarta prin Taina Spovedaniei pacatele, care ne murdăresc sufletul, si ne face albi ca zapada. Cititi – Isaia 1:18 si Ioan 3:1-3);

9. Adaugati nucile pisate;

10. Puneti din compozitie cu lingura pe tava tapetata cu hartie de copt;

(Explicati ca fiecare movilita reprezinta mormantul in care Iisus a fost ingropat – Cititi Matei 27:57-60);

11. Puneti tava in cuptorul preincalzit la 150 C / 300 F, inchideti usa si stingeti cuptorul.

12. Dati fiecarui copil o bucata de banda adeziva si sigilati cuptorul;(Explicati ca mormantul lui Iisus a fost sigilat – cititi – Matei 27:65-66);

13. Lasati fursecurile in cuptor, si fara sa mai deschideti, duceti-va la culcare! (Explicati ca pot fi tristi sa lase fursecurile in cuptor toata noaptea. Apostolii lui Iisus au fost au fost separati cand au vazut mormantul inchis – Cititi Ioan 16:20 si 22);

In dimineata de Inviere – deschideti cuptorul si dati fiecarui copil cate un fursec.

Observati coaja crapata si muscati. Fursecurile sunt goale in interior!!

La primul Paste, apostolii lui Iisus au fost surprinsi sa vada mormantul deschis si gol. Cititi Matei 28:1-9

Hristos a Inviat!

Adevarat a Inviat!

Bibliografie:

<https://doxologia.ro/pridvorul-sfintelor-pasti-care-este-semnificatia-fiecarei-zile-din-saptamana-patimirilor>

<http://hristosimpartasitcopiilor.blogspot.com/2010/03/legenda-oualor-rosii.html>

<http://hristosimpartasitcopiilor.blogspot.com/2010/03/activitati-pentru-copii-fursecuri-de.html>

<http://www.cimec.ro/Etnografie/obiceiuri-paste/index.html>